

**EGZAMIN
W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

CZĘŚĆ 1.

JĘZYK POLSKI

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZE: GH-PX1, GH-P4, GH-P5**

KWIECIEŃ 2018

Zadanie 1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].

Rozwiązanie

FP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

D

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 7) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 4) wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu [...] składni ([...] pytań retorycznych, różnego typu zdań [...]).

Rozwiązanie

PF

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].

Rozwiązanie

PP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].

Rozwiązanie

BD

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa temat i główną myśl tekstu.

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 3) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi.	2. Świadomość językowa. Uczeń: 9) wykorzystuje wykrzyknik jako część mowy w celu wyrażenia emocji [...].

Rozwiązanie

FP

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń: 2) rozpoznaje problematykę utworu.

Rozwiązanie

PF

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 2. Analiza. Uczeń: 4) rozpoznaje w tekście literackim porównanie, przenośnię [...] i objaśnia ich rolę.

Rozwiązanie

BC

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 15. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 4) wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych [...] ([...] metafor) [...].

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 16. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa temat i główną myśl tekstu.

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 17. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje [...].

Rozwiązanie

PF

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 18. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 3) dostrzega zróżnicowanie słownictwa – rozpoznaje [...] neologizmy [...] – rozumie ich funkcję w tekście.

Rozwiązanie

D

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 19. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	<i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i> 1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].

Rozwiązanie

B

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 20. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 9) rozpoznaje temat słowotwórczy i formant w wyrazach pochodnych i wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym.

Rozwiązanie

C

Schemat punktowania

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 21. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne [...]; 5) [...] uzasadnia własne zdanie, przyjmuje poglądy innych lub polemizuje z nimi.

Schemat punktowania

2 punkty – uczeń formułuje swoje stanowisko i uzasadnia je, podając dwa argumenty:

- a) jeden argument odnosi się do tekstu,
- b) drugi argument odnosi się do własnych doświadczeń.

1 punkt – uczeń formułuje swoje stanowisko i uzasadnia je, podając jeden argument:

- a) argument odnosi się do tekstu,
LUB
- b) argument odnosi się do własnych doświadczeń.

0 punktów – uczeń tylko formułuje stanowisko LUB udziela odpowiedzi niezgodnej z poleceniem, LUB nie udziela odpowiedzi.

Uwaga!

1. Za odpowiedź zawierającą wyłącznie sformułowanie stanowiska uczeń otrzymuje 0 punktów.
2. Uczeń może przyjąć stanowisko za i przeciw, ale wówczas każdą z opcji musi uzasadnić jednym argumentem.

Przykładowe rozwiązanie za 2 punkty

Dążenie do skrótowości w codziennym komunikowaniu się jest zjawiskiem pozytywnym, ponieważ, tak jak zostało to opisane w tekście „Rowerować, teatrwać czy kawkować”, jest to przejaw tendencji do ekonomizacji języka. Ludzie w dzisiejszych czasach cenią szybkość komunikowania się. Drugim argumentem może być fakt, że wykorzystywanie skrótowości zachęca do rozmaitych zabaw w języku polskim z zakresu słowotwórstwa.

Przykładowe rozwiązanie za 1 punkt

Uważam, że jest to zjawisko negatywne, ponieważ nasz język stanie się ubogi, gdy będziemy używać skróconych sformułowań.

Zadanie 22. (0–10)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi.	<p>1. Mówienie i pisanie. Uczeń:</p> <p>1) tworzy spójne wypowiedzi [...] pisemne w następujących formach gatunkowych: [...] charakterystyka postaci literackiej [...]; dostosowuje odmianę i styl języka do gatunku, w którym się wypowiada;</p> <p>2) stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat.</p> <p>2. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <p>3) tworząc wypowiedzi, dąży do precyzyjnego wysławiania się; świadomie dobiera synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści;</p> <p>4) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie;</p> <p>5) stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom;</p> <p>6) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych [...];</p> <p>10) stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników (w tym imiesłowów), przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rządu).</p> <p><i>Umiejętność z zakresu szkoły podstawowej.</i></p> <p>2. Świadomość językowa. Uczeń:</p> <p>5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...];</p> <p>6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...].</p>

Schemat punktowania

1. Treść (0–4)

4 punkty	3 punkty	2 punkty	1 punkt	0 punktów
praca wyczerpuje wymagania tematu	praca wyczerpuje wymagania tematu	praca wyczerpuje wymagania tematu	praca jest próbą realizacji tematu	praca nie spełnia wymagań tematu (bohater nieliteracki i/lub inna forma niż charakterystyka, i/lub brak odniesienia do wartości podczas dokonywania wyboru)
zawiera trafną i wnikliwą argumentację	zawiera trafną i wnikliwą argumentację	zawiera trafną, ale prostą argumentację	zawiera próbę argumentacji	
zawiera ocenę charakteryzowanej postaci wraz z uzasadnieniem	zawiera ocenę charakteryzowanej postaci			

Cechy uwzględnione na skali

1. Wymagania zawarte w temacie – bohater literacki (tytuł książki lub autor, lub informacja, która pozwala zidentyfikować, że jest to bohater literacki; ponadto musi pojawić się informacja, pozwalająca zidentyfikować tę postać), forma charakterystyki, praca na temat.

2. Trafna i wnikliwa argumentacja – przedstawienie postaci, prezentacja cech wewnętrznych oraz zachowania potwierdzającego, że wybrana wartość była najważniejsza dla bohatera, gdy dokonywał życiowego wyboru, prezentacja cech zewnętrznych (w zależności od możliwości, jakie stwarza wskazana postać; cechy zewnętrzne nie muszą wystąpić w pracy, aby argumentacja była trafna i wnikliwa);

- trafna – argumentacja uzasadniająca słuszność opinii piszącego, że wybrana wartość była najważniejsza dla bohatera, gdy dokonywał życiowego wyboru,
- wnikliwa – przykłady (cechy, zachowania, sytuacje) wspierające słuszność opinii piszącego, że wybrana wartość była najważniejsza dla bohatera, gdy dokonywał życiowego wyboru,
- prosta – wyliczenie cech bez pogłębienia argumentacji,
- próba argumentacji – tylko formalne wskazanie wartości, która była najważniejsza dla bohatera, gdy dokonywał życiowego wyboru, np. we wstępie czy w zakończeniu.

3. Ocena postaci oraz uzasadnienie.

Uwaga

1. Jeżeli uczeń charakteryzuje postać nieliteracką lub pisze pracę w innej formie, lub pracę na inny temat, otrzymuje 0 punktów również za pozostałe kryteria.

2. Błąd rzeczowy zakłócający logikę wypowiedzi oraz błędy dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk autorów oraz bohaterów przywołanych tekstów powodują obniżenie oceny o jeden poziom.

3. Jeżeli uczeń łączy cechy różnych postaci, otrzymuje 0 punktów za kryterium *Treść*, ale praca oceniana jest w pozostałych kryteriach.

4. W pracy krótszej od wyznaczonej objętości ocena *Segmentacji*, *Stylu*, *Języka*, *Ortografii* i *Interpunkcji* pozostaje na poziomie 0.

2. Segmentacja tekstu (0–1)

1 p. – segmentacja konsekwentna i celowa.

0 p. – segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji.

3. Styl (0–1)

1 p. – styl stosowny, konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi.

0 p. – styl niestosowny, niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi.

4. Język (0–2)

2 p. – dopuszczalnych 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

1 p. – dopuszczalnych 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

0 p. – powyżej 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych).

5. Ortografia (0–1)

1 p. – dopuszczalne 2 błędy.

0 p. – powyżej 2 błędów.

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p. – dopuszczalne 3 błędy.

0 p. – powyżej 3 błędów.

6. Interpunkcja (0–1)

1 p. – dopuszczalne 3 błędy.

0 p. – powyżej 3 błędów.

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 p. – dopuszczalne 4 błędy.

0 p. – powyżej 4 błędów.

1. SPOSOBY OZNACZANIA BŁĘDÓW W PRACACH UCZNIOWSKICH

Rodzaje błędów	Sposób oznaczania*	
Błędy merytoryczne		
naruszenie poprawności merytorycznej	rzech.	
usterki merytoryczne		
Błędy językowe		
1. błędy gramatyczne		
a) fleksyjne	jęz.	
b) składniowe		
2. błędy leksykalne		
a) wyrazowe (słownikowe)		
b) frazeologiczne		
c) słotwórcze		
3. błędy stylistyczne		
Błędy w zapisie		
a) ortograficzne	ort.	
b) interpunkcyjne	int.	
c) graficzne (przestawienie, opuszczenie lub zamiana liter)	graf.	

* Sposób oznaczania błędu: oznaczenie właściwym skrótem kategorii błędu na marginesie pracy. Egzaminatorzy nanoszą informacje o błędach oraz liczbie przyznanych punktów bezpośrednio na pracy długopisem.

2. CHARAKTERYSTYKA BŁĘDÓW

Błędy merytoryczne

a) naruszenie poprawności merytorycznej – błędy zakłócające logikę wypowiedzi oraz błędy świadczące o nieznaności tekstów, dotyczące rodzajów i gatunków literackich, tytułów, imion i nazwisk oraz bohaterów przywołanych tekstów;

b) usterki merytoryczne niewpływające na wywód argumentacyjny, koncepcję wypowiedzi pisemnej – pomyłki w nazwach własnych, w tym w nazwiskach i nazwach obcego pochodzenia, datach, niewłaściwe użycie pojęć, terminów, zniekształcanie cytatów;

Błędy językowe

1. błędy gramatyczne

a) fleksyjne

- **niewłaściwa postać wyrazu, np.**

widnokrąg zamiast *widnokrąg*

kontrol zamiast *kontrola*

wziąć zamiast *wziąć*

właczać zamiast *włączać*

- **niepoprawna odmiana wyrazu (niewłaściwa postać tematu fleksyjnego i/lub niewłaściwa końcówka fleksyjna), np.**

diabłowi zamiast *diabłu*

psowi zamiast *psu*

ja rozumie/ę zamiast *ja rozumiem*

w cudzysłowiu zamiast *w cudzysłowie*

- **nieodmienianie wyrazu, który ma swój wzorzec deklinacyjny, np.**

Z przyjemnością przeczytałem komedię Aleksandra Fredro zamiast *Z przyjemnością przeczytałem komedię Aleksandra Fredry*

b) błędy składniowe

- **błędy w zakresie związku zgody, np.**

Do pokoju wszedł Tomasz i Jacek zamiast *Do pokoju weszli Tomasz z Jackiem*
Przyszło czterdzieści trzy osoby zamiast *Przyszły czterdzieści trzy osoby*

- **błędy w zakresie związku rządu, np.**

bronić ojczyznę zamiast *bronić ojczyzny*
rozdzielić prawdę od fałszu zamiast *rozdzielić prawdę i fałsz*
mniejszy jak ty zamiast *mniejszy niż ty* albo *mniejszy od ciebie*

- **błędy w użyciu przyimków i wyrażen przyimkowych, np.**

przed i po obiedzie zamiast *przed obiadem i po obiedzie*
na tygodniu zamiast *w tygodniu*
jechać do Białorusi zamiast *jechać na Białoruś*

- **niepoprawne konstrukcje z imiesłowowym równoważnikiem zdania, np.**

Czytając takie reportaże, łzy napływają same do oczu zamiast *Kiedy czyta się takie reportaże, łzy same napływają do oczu*

Mając cztery lata, mama kupiła mi rower zamiast *Kiedy miałem cztery lata, mama kupiła mi rower*

- **konstrukcje niepoprawne pod względem szyku, np.**

Mały Książę podróżował, żeby poznać przyjaciela, po planetach zamiast *Mały Książę podróżował po planetach, żeby poznać przyjaciela*

Bohaterski Odyseusz by oddał życie za towarzyszy swych zamiast *Bohaterski Odyseusz oddałby życie za swych towarzyszy*

- **nadużycie konstrukcji biernych, np.**

Mam dużo książek przeze mnie przeczytanych zamiast *Mam dużo książek, które przeczytałem*

- **brak umiejętności wyznaczania granicy zdania, „potoki” składniowe, np.**

Mój kolega Jacek opowiadał. Mi swoje przeżycia zamiast *Mój kolega Jacek opowiadał mi swoje przeżycia*

Błędy leksykalne

a) wyrazowe (słownikowe)

- **użycie wyrazów w niewłaściwym znaczeniu, np.**

Sformułowano oddział wojska zamiast *Sformowano oddział wojska*

Kobiety były otaczane powszednią czcią zamiast *Kobiety były otaczane powszechną czcią*

- **mylenie znaczeń wyrazów podobnych brzmieniowo i morfologicznie, np.**

efektowny i efektywny

integrować i ingerować

adaptować i adoptować

- **posługiwanie się pleonazmami, np.**

fakt autentyczny

rokować nadzieję

akwen wodny

okres czasu

- **naruszenie łączliwości wyrazu, np.**

odnieść porażkę zamiast *ponieść porażkę*

wyrządzać straty zamiast *powodować straty*

- **nadużywanie wyrazów modnych i zapożyczeń, np.**

kreować, selfi, trend, lunch

b) frazeologiczne

- **łączenie elementów dwóch i więcej związków frazeologicznych, przekształcanie związków frazeologicznych, zmienianie ich znaczeń, np.**

Janka to odpowiedzialna koleżanka, zawsze umywa ręce od wszystkiego zamiast *Janka to nieodpowiedzialna koleżanka, zawsze umywa ręce od wszystkiego*

Polscy rycerze wyszli ofiarną ręką ze starcia z wrogami zamiast *Polscy rycerze wyszli obronną ręką ze starcia z wrogami*

dolać oliwy zamiast *dolewać oliwy do ognia*

ciężki/trudny orzech do zgryzienia zamiast twardy orzech do zgryzienia

c) słowotwórcze

- **budowanie formacji niezgodnie z polskimi modelami słowotwórczymi, np.**

spec grupa zamiast *grupa specjalna*

sport telegram zamiast *telegraficznie o sporcie*

- **zastosowanie niewłaściwego formantu lub niewłaściwej podstawy słowotwórczej, np.**

głupiość zamiast *głupota*

eurosejm zamiast *europarlament*

- **błędy stylistyczne**

- **mieszanie stylów, np. używanie słownictwa potocznego w sytuacjach publicznych, np.**

Jan Kochanowski to gostek, którego utworów dzisiaj już nikt nie rozumie

- **stosowanie skrótów myślowych, np.**

Santiago mieszkał w starej chacie na skraju ubóstwa

W mieście panuje tylko smutek i radość zaczerpnięte z dzieł Chopina

- **ubóstwo słownictwa, np.**

Ta sukienka mogłaby być nawet taka, jak o tam, tamta

Pogoda jest taka, jaka jest

Ten bohater był taki, że oni go tak traktowali

- **nadużywanie zaimków, np.**

Tak jak pisał Pelc, Szekspir wziął trochę tego, co już było, dodał coś od siebie i powstało coś nowego

- **stylizacja językowa niemająca uzasadnienia w treści i charakterze stylowym wypowiedzi, np.**

Mały Książę był zły, wszakże nie mógł znaleźć przyjaciela

Błędy w zapisie

a) ortograficzne

- **używanie niewłaściwych liter i połączeń literowych w zapisie, np.**

mruwka, ieść, husteczka, pożądny

- **niewłaściwa pisownia łączna lub rozdzielna, np.**

codzień, w prost, jasno zielony, z nie ukiem

- **niewłaściwe używanie wielkich i małych liter w nazwach własnych i pospolitych, np.**

Jan z czarnolasu, Wybrzeże kości słoniowej, w miniony Czwartek

b) interpunkcyjne

- **brak właściwego znaku interpunkcyjnego, np.**

Kiedy pada deszcz lubię słuchać wesolej muzyki

- **zbędne użycie znaku interpunkcyjnego, np.**

Nad Morzem Bałtyckim, jest wiele dzikich plaż

c) graficzne

- **nieczytelný zapis, niepełne słowa, przestawienie liter niebędące błędem językowym**

3. KRYTERIA OCENY PRAC UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

a) ortografia

1 p. – dopuszczalne 3 błędy.

0 p. – powyżej 3 błędów.

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

– łamanie zasad pisowni wyrazów *z u – ó, ż – rz, h – ch*

– łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania

b) interpunkcja

1 p. – dopuszczalne 4 błędy.

0 p. – powyżej 4 błędów.

c) zapis graficzny

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów**
- **mylenie liter**
 - o podobnym kształcie ($a - o, l - ł - t, n - r, m - n, u - w, e - \acute{e}, a - q, i - j$)
 - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
 - rzadziej używanych ($h - H, f - F, L - F$)
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie ($b - p, d - t, w - f, g - k, dz - c, sz - s, i - y, \acute{e} - em - en, q - om - on, \acute{s} - \acute{z}, \acute{c} - d\acute{z}$)
 - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej ($p - b, d - b$) lub poziomej ($m - w, n - u, b - p, d - g, p - g$)
- **ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym**
 - oznaczania miękkości nad literami
 - kropek ($d\acute{z}, \acute{z}, i, j$)
 - „ogonków” przy literach q lub \acute{e} i kreski (wężyka) przy literach $ó, t$ lub $ł$
- **błędy dotyczące podziału wyrazu**
- **utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka*, *proźba* zamiast *prośba*)**

4. SEGMENTACJA TEKSTU

1 p. – segmentacja konsekwentna i celowa.

0 p. – segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji.

Segmentacja tekstu oceniana jest ze względu na funkcjonalność, konsekwencję i celowość tekstu zgodnie z formą wypowiedzi. Należy wziąć pod uwagę, czy w tekście zostały wyodrębnione – językowo i graficznie – części pracy niezbędne dla jasnego przedstawienia realizacji tematu.

5. Styl

1 p. – styl stosowny, konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi.

Styl jest stosowny, dobór środków językowych jest celowy i adekwatny do formy, tematu i intencji wypowiedzi oraz odmiany pisanej języka. Dopuszczalne są drobne, sporadyczne odstępstwa od stosowności (mieszanie różnych stylów uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne).

0 p. – styl niestosowny, niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi.

Styl jest niestosowny, zdający niefunkcjonalnie łączy różne style, nie kontroluje jednolitości stylu, np. w wypowiedzi pojawiają się konstrukcje z języka potocznego, nieoficjalnego, wtręty ze stylu urzędowego, nadmierna metaforyka, wulgaryzmy.

Styl wypracowania nie musi być zgodny z upodobaniami stylistycznymi egzaminatora.